

Öğretmenlerin Kovid-19 Sürecinde Algıladıkları Aşırı İletişim Yükü ve Meslekî Doyumları Arasındaki İlişki

Prof. Dr. Gürbüz OCAK

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Afyonkarahisar / Türkiye,
gocak@aku.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8568-0364

Öğr. Gör. Dr. Akın KARAKUYU*

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Antakya Meslek Yüksek Okulu, Hatay / Türkiye,
karakuyuakin@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7370-5464

Psk. Dan. Rüveysa GÜNHAN

Millî Eğitim Bakanlığı, Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Konya / Türkiye,
ruveysagunhan@gmail.com, ORCID: 0000-0002-8028-4378

Öz

Bu araştırmada, bütün dünyayı etkisi altına alan ve hayatımızı baştan aşağı değiştiren Kovid-19 sürecinde artan iletişim sonucu öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükü ile meslekî doyumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, uygun örnekleme tekniği ile belirlenen, çalışmaya gönüllü olarak katılan çeşitli öğretim kademelerinden 310 öğretmen oluşturmaktadır. İki farklı ölçek kullanılarak toplanan verilerin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama gibi betimsel istatistikler, pearson korelasyon, iki yönlü anova ve regresyon analizi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin hem algıladıkları iletişim yükleri hem de

* Sorumlu Yazar. Tel: +90 541 952 88 03 | Araştırma Makalesi.

Makale Tarih Bilgisi. Gönderim: 22.10.2022, Kabul: 02.05.2023, Basım: Aralık, 2024.

meslekî doyumlarının düzeyi sık sık düzeyindedir. Öğretmenlerin algıladıkları iletişim yükleri ile meslekî doyumları arasında pozitif yönlü, düşük düzeyli bir ilişki söz konusudur. Öğretmenlerin iletişim yükü meslekî doyumlarını %1.9 oranında yordamaktadır. Ayrıca öğretmenlerin iletişim yük düzeyleri ile demografik değişkenlerin ortak etkisine bağlı olarak meslekî doyumlarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim; İletişim yükü; Kovid-19; Meslekî doyum; Öğretmenler.

The Relationship Between the Extreme Communication Loads Teachers' Perceived in the Covid-19 Process and Their Job Satisfaction

Abstract

In this study, it was aimed to determine the relationship between the excessive communication load perceived by teachers and their professional satisfaction as a result of the increasing information during the Covid-19 process, which affected the whole world and changed our lives completely. The research was conducted with the relational screening design, which is one of the quantitative research methods. The sample of the study consists of 310 teachers from various education levels, who voluntarily participated in the study, determined by the appropriate sampling technique. Data were collected with scales. Frequency, percentage, mean, pearson correlation, two-way anova and regression analysis were used in the analysis of the data. According to the results of the analysis, both the perceived communication load of the teachers and the level of their professional satisfaction are often at the level. There is a positive, low-level relationship between them. Communication burden of teachers predicts their professional satisfaction by 1.9%. In addition, there was no significant difference in the professional satisfaction of teachers due to the joint effect of communication load levels and demographic variables.

Keywords: Communication; Communication load; Covid-19; Job satisfaction; Teachers.

Extended Summary

Introduction

Wuhan province of China in November 2019 was not a simple flu, but a virus-related epidemic. The virus, which is defined as coronavirus, has spread and affected the whole world order. With the effect of the virus, the

transmission accelerated and many deaths occurred. Pandemic, changes such as flexible working, remote working and rotating work had to be made to minimize the spread of the virus (Bozkurt, 2020). One of the most affected areas in this period was education (Öztürk and Çetinkaya, 2021). During the epidemic, teachers had to use digital products frequently in education and training activities carried out from home, and their communication load increased. As a result of the fact that education and training services had to be processed in such virtual environments for the first time, one of the issues that was wondered was how the increasing communication load of teachers predicted their job satisfaction. Occupational satisfaction is the sum of people's beliefs and feelings towards their profession (Çakan, 2013). Karakuzu (2013) stated that the teacher who is satisfied with his job has a high educational performance and contribution to education. A teacher with high job satisfaction carries the satisfaction of her job to the classroom climate. A positive classroom climate also brings success.

Purpose

In this study, it was aimed to determine the relationship between the excessive communication load perceived by teachers and their professional satisfaction as a result of the increasing information during the Covid-19 process, which affected the whole world and changed our lives completely.

Method

In this study, it was aimed to examine the relationship between the increasing communication load of teachers and their job satisfaction during the pandemic process. In addition, the relationship between these variables was examined according to some demographic variables of the teachers. Therefore, the model of the study is the relational screening method, one of the quantitative research methods. According to Karasar (2009), relational screening is studies that determine the relationship direction and level of at least two or more variables.

The study population of the research consists of teachers working in Selçuklu, one of the central districts of Konya. 310 teachers working in Selçuklu district of Konya province were reached by using appropriate sampling technique. In the data collection phase of the research, job satisfaction scale and teachers' perceived overload of communication in the context of Covid-19 were used. Occupational Satisfaction Scale: The scale was developed by Kuzgun, Aydemir-Sevim and Hamamcı (1999) and has 20 items and

a 5- point likert scale. Items 4, 9, 10, 11, 14 and 19 in the scale are reverse scored because they are negative. The Cronbach Alpha coefficient of the scale was determined as .902. The scores that can be obtained from the scale range from 20 to 100. Teachers' Perceived Overload of Communication Scale in the Context of Covid-19: The Scale was developed by Dilekçi and Limon in 2020. Consisting of 8 items, the scale is in 5- point likert type. The scores that can be obtained from the scale are between 8 and 40. The Alpha coefficient of the scale is .926. For the sample in the study, it was calculated as .907.

In the analysis of the data, firstly, the normality test was performed and it was checked whether the data were normally distributed. In the study, the skewness coefficient was .416 and the kurtosis coefficient was .893. In order to answer the research problems related to the level, descriptive statistics such as arithmetic mean and frequency percentage were used. Pearson Product Moments Correlation was used to investigate whether there is a relationship between occupational satisfaction and the increasing communication load in the Covid-19 process and whether there is a significant difference in terms of variables in the research. The state of differentiation of job satisfaction according to the perceived communication load level in the Covid-19 process. analyzed with anova. In the research problems in which the joint effect of the variables and the level of communication load they perceive in the Covid-19 process is examined, two-way analysis of variance was performed due to the fact that the independent variable was single and the dependent variable was more than one. In the study, whether the variables were predictors of each other was determined by performing simple linear regression analysis.

Results

In the analysis of data collected using two different scales, descriptive statistics such as frequency, percentage, arithmetic mean, pearson correlation, two-way anova and regression analysis were used. According to the results of the analysis, both the perceived communication load of the teachers and the level of their job satisfaction are often at the level. There is a positive, low-level relationship between them. The communication burden of teachers predicts their job satisfaction by 1.9%. In addition, there was no significant difference in job satisfaction, depending on the common effect of teachers' communication load levels and demographic variables.

Discussion

In the study, it was seen that the communication load levels (3.49) perceived by the teachers during the Covid-19 process were high. This situation shows that the communication load of teachers has increased in the Covid-19 process. It is seen that the job satisfaction levels of the teachers (3.7) are high. This shows that teachers are performing their profession sincerely and with pleasure during the pandemic process.

Conclusion

As a result, teachers' job satisfaction is high during the pandemic process, and there is a relationship between increasing communication loads and job satisfaction in the Covid-19 process. The predictive power of the gratifications of the communication load is 2%. An important branch of effective education and training passes through the teacher. When the communication load that the teacher is exposed to is reduced in the process, educators with higher job satisfaction will emerge. Thus, teaching will be of better quality and effectiveness. Since the Covid-19 process is a stress burden on its own and the communication load of the teacher is multiplied in the process, internal factors can be improved according to the results of the research. Thus, the teacher who is satisfied with his job will play a more active role in reintegrating people into society and in their education. The results of the research can be shared with the school principals, the communication that teachers are exposed to excessively during the Covid-19 process can be removed from the burden and activities that will create a positive corporate culture can be carried out.

Giriş

2019 yılının kasım ayında Çin'in Wuhan eyaletinde yaşanan gribin basit bir grip değil de virüs kaynaklı salgın olduğu anlaşılmıştır. Koronavirüs olarak tanımlanan virüs, yayılım sağlayarak tüm dünya düzenini etkilemiştir. Virüsün tesiri ile bulaş hızlanmış ve birçok can kayıpları meydana gelmiştir.

Pandemi ile virüsün yayılımını en aza indirmek için esnek çalışma, uzaktan çalışma ve dönüşümlü çalışma gibi değişikliklere gidilmek zorunda kalmıştır (Bozkurt, 2020). Bu dönemde en çok etkilenen alanlardan biri de eğitim olmuştur (Öztürk ve Çetinkaya, 2021). İnsanlığın en temel gereksinimi olan eğitimde ise öğretim teknolojileri kullanılarak tamamen uzaktan eğitime geçilmiştir (Saygı, 2021). Birçok ülke; okulları kapatmış ve ardından eğitim öğretime sanal sınıflarda devam etmiştir. Eğitime uzaktan devam edilmesi

öğrenme öğretme sürecinde etkili bir faktör olan öğretmen-öğrenci iletişimini daha da önemli hâle getirmiştir.

İletişim en basit hâliyle duygu, düşünce veya bilgilerin hedef kitleye herhangi bir yolla aktarılması olarak tanımlanabilir (Aytekin, 2018) İletişim, ayrıca hedef kitleye verilmek istenen mesajın hedef kitlenin kolaylıkla anlayabileceği formata dönüştürüp uygun kanallar aracılığıyla iletilmesi, hedefin de mesajı anlamlandırarak etkilenme derecesi olarak da ifade edilmektedir (Balci, 2019). Eğitim sisteminde iletişim öğretmenin gönderdiği mesajın öğrenci tarafından alınmasından ibaret değildir. Artık eğitim anlayışında kaynak ile hedef arasında karşılıklı etkileşim söz konusudur.

Günümüzdeki iletişim teknolojileri sayesinde iletişim daha hızlı ve daha etkili bir hâl almıştır. Bu durum farklı iletişim kanalları yoluyla çok hızlı ve çok daha fazla iletişime maruz kalan insanlarda aşırı iletişim yükü oluşmasına neden olmuştur (Cho, 2017). Aşırı iletişim yükü, hedef kitlenin yontebileceği veya anlamlandırabileceğinden daha fazla mesaja maruz kalmasıdır (Batista ve Marques, 2017). Salgın döneminde yaşanan sosyal izolasyonlar nedeniyle insanların iletişimi tamamen dijital ortamlara kaymış insanlar aşırı iletişim yükü ile karşı karşıya kalmıştır. Bu süreçte eğitim uzaktan eğitime dönmüş, öğretmenler dijital ürünleri sıklıkla kullanmak zorunda kalmış ve iletişim yükleri artış göstermiştir. Pandemi sürecinde öğretmenler özellikle teknoloji ve dijital okuryazarlık becerilerinin arttığını belirtmişlerdir (Akkaş Baysal, Yurtseven ve Ocağ, 2023) bu durum öğretmenlerin dijital iletişim becerilerinin ve yükünün pandemi döneminde arttığı yönünde değerlendirilebilir. Eğitim öğretim hizmetlerinin ilk defa bu denli sanal ortamlarda işlenmek zorunda kalması sonucu merak edilen konulardan biri de öğretmenlerin artan iletişim yükünün meslekî doyumlarını nasıl yordadığı olmuştur.

Meslekî doyum, bireyin sahip olduğu mesleği yaparken fizyolojik ve temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek gelir elde etmesi, kendini geliştirmesini, becerilerini kullanarak üretken olmasını ve toplumda yer edinmesini sağlayan bir kavramdır (Sayılır, 2016). Bireyin kabiliyetlerini sergileyebilmesi, beklenti ve ihtiyaçlarının karşılanması gibi nedenlerle oluşan kişinin mutlu olmasını sağlayan durumlar meslek doyumunu olarak ifade edilmiştir (Kadıoğlu, 2014). Meslekî doyum insanların maddi ve manevi ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir aracı olan, kendimizi değerlendirme şansı sunan hem bireysel hem de toplumsal katkı oluşmasını sağlayan ve hoşça giden bir duygudur.

Meslekî doyum, insanların mesleklerine karşı var olan bilgi, inanç ve

duygularının toplamıdır (Çakan, 2013). Bu birikim performans esnasında açığa çıkar. Bu nedenle meslekî doyum doğrudan bireylerin iş performansına yansıdığı için meslekî doyum kurumlar ve bireyler açısından son derece önemlidir (Güneş, 2020). Ülkelerin geleceğinin inşasında önemli bir yeri olan öğretmenlerin meslekî doyumları bu anlamda ayrıca önemlidir. Karakuzu (2013) işinden tatmin olan öğretmenin, eğitim performansının ve eğitime olan katkısının da yüksek olduğunu belirtmiştir. Meslekî doyumunu yüksek olan öğretmen işinden duyduğu memnuniyeti sınıf iklimine taşır. Olumlu sınıf iklimi de başarıyı beraberinde getirir.

Meslekî doyum bireyin işine karşı duyduğu memnuniyeti ifade ettiği için bu durumu etkileyen hem iç hem de dış faktörler mevcuttur. Jackson, Schwab ve Schuler, öğretmenlerin meslekî doyumunu etkileyen içsel faktörleri, stres, çalışma koşulları ve ortam; dışsal faktörleri ise, çalışanların yöneticilerle olan uyumu olarak saymıştır (1986'dan akt.; Şahin ve Dursun, 2009).

Alanyazında öğretmenlerin meslekî doyumunu inceleyen birçok çalışma (Alıcı ve Yalçınkaya, 2019; Aşlamacı, 2017; Biçer, 2013; Cemaloğlu ve Şahin, 2007; Kadioğlu, 2004; Üzümcü ve Müezzın, 2018) olduğu, fakat çalışmaların küresel salgın Kovid-19 ile ilişkisinin incelendiği güncel bir çalışmanın olmadığı görülmüştür. Yukarıda da bahsedildiği üzere çalışma koşulları, stres, kaygı gibi kavramlar meslekî doyumunu etkileyen kavramlardandır. Stres ve kaygının arttığı bir dönem olan pandemi sürecinde (Göksu ve Kumcağız, 2020), öğretmenlerin artan iletişim yükleri ile meslekî doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlayan bu çalışmada şu sorulara yanıt aranmıştır;

1. Öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ne düzeydedir?
2. Öğretmenlerin meslekî doyumları ne düzeydedir?
3. Öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yük düzeyleri ve meslekî doyumları ile;
 - Cinsiyet
 - Medenî durum
 - Okul türü
 - Çalışma yılı
 - Haftalık ders saatleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

5. Öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yük düzeylerine göre meslekî doyumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Öğretmenlerin meslekî doyumları;
 - Cinsiyet ve iletişim yük düzeyinin ortak etkisi
 - Medenî durum ve iletişim yük düzeyinin ortak etkisi
 - Çalışma yılı ve iletişim yük düzeyinin ortak etkisi
 - Haftalık ders saatleri ve iletişim yük düzeylerinin ortak etkisi anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
7. Kovid-19 salgını bağlamında algılanan iletişim yükü meslekî doyumun bir yordayıcısı mıdır?

Yöntem

Bu çalışma için Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 30.09.2022 tarih ve 2022/279 no ile etiğe uygundur kararı alınmıştır.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada pandemi sürecinde öğretmenlerin artan iletişim yükleri ile meslekî doyumları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Ayrıca bu değişkenler arasındaki ilişki öğretmenlerin belirlenen bazı demografik değişkenlerine göre de incelenmiştir. Bu nedenle çalışmanın modeli nicel araştırma yöntemlerinden ilişkiisel araştırmadır. Karasar'a (2009) göre ilişkiisel tarama, en az iki veya çok sayıda değişkenin ilişki yönünü ve düzeyini belirleyen çalışmalardır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma evrenini, Konya ili merkez ilçelerinden Selçuklu ilçesinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklemini ise çalışmaya gönüllü olarak katılan ve uygun örnekleme tekniğine göre belirlenen 310 öğretmen oluşturmaktadır. Uygun örnekleme tekniği, ihtiyaç duyulan büyüklükteki bir örneklem grubuna ulaşmaya çalışarak maksimum tasarruf sağlamaya çalışır (Şan, 2017). Örneklem grubunun değişkenler bakımından dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcı Gruba Ait Demografik Özellikler

Değişken	Gruplar	Sayı	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	209	67.4
	Erkek	101	32.6
	Toplam	310	100.0
Okul Türü	Anaokulu	31	10.0
	İlkokul	81	26.1
	Ortaokul	73	23.5
	Lise	125	40.3
	Toplam	310	100.0
Medenî Hâl	Evli	212	68.4
	Bekar	98	31.6
	Toplam	310	100.0
Çalışma Yılı	0-10 yıl	148	47.7
	11-20 yıl	80	25.8
	21 yıl ve üzeri	82	26.5
	Toplam	310	100.0
Haftalık Ders Saati	0-18 saat	125	40.3
	19-22 saat	50	16.1
	23-26 saat	44	14.2
	27 ve üzeri	91	29.4
	Toplam	310	100.0

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama merhalesinde meslekî doyum ölçeği ile Covid-19 bağlamında öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükü ölçeği kullanılmıştır.

Meslekî Doyum Ölçeği, Kuzgun, Aydemir-Sevim ve Hamamcı (1999) tarafından geliştirilmiş olup 20 madde ve 5'li likert türündedir. Ölçekte yer alan 4, 9, 10, 11, 14, 19. maddeler olumsuz olmaları nedeniyle ters puanlanmaktadır. Ölçeğin geçerliğini belirlemek için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçek iki alt boyutlu olup, boyutlar toplam varyansın %48.6'sını açıklamaktadır. Ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı .90 olarak belirlenmiştir. Ölçekten alınabilecek puanlar 20-100 arasında değişmektedir.

Covid-19 Bağlamında Öğretmenlerin Algıladıkları Aşırı İletişim Yükü Ölçeği, Dilekçi ve Limon tarafından 2020 yılında geliştirilmiştir. 8 maddeden oluşan ölçek 5'li likert tipindedir. Ölçekten alınabilecek puanlar 8-40 arasındadır. Ölçeğin Alfa katsayısı .92'dir. Çalışmadaki örneklem için ise .90 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin geçerliği için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analiz sonucu ölçek tek boyutlu çıkmış olup KMO değeri .90 Bartlett Küresellik Testi 675.487'dir. Ölçme aracı toplam varyansın %55.36'sını açıklamaktadır.

Veri Toplanması ve Analizi

Verilerin analizinde ilk olarak normallik sınaması yapılmış ve verilerin normal dağılıp dağılmadığı kontrol edilmiştir. Araştırmada, çarpıklık katsayısı .42 ve basıklık katsayısı 0.89 çıkmıştır. Basıklık ve çarpıklık katsayılarının +2 ve -2 arasında olması kabul edilebilirdir (Karaatlı, 2006). Çarpıklık ve basıklıkta çıkan değerler ± 2 arasında yer aldığından ve histogramların doğrusallığından ötürü dağılım normal kabul edilmiş ve parametrik testler üzerinden analizler planlanmıştır. Düzey ile ilgili araştırma problemlerinin yanıtlanabilmesi için aritmetik ortalama, frekans yüzde gibi betimsel istatistiklerden faydalanılmıştır. Meslekî doyum ve Kovid-19 sürecinde artan iletişim yükü arasında ilişkinin varlığı ve araştırmadaki değişkenler açısından anlamlı olarak farklılaşma gözetip gözetmediğini araştırabilmek için Pearson Momentler Çarpım Korelasyonu kullanılmıştır. Bütün deneysel ya da tarama türü araştırmalarda değişkenlerin birbiriyle olan ilişkisini belirlemek için Pearson korelasyon katsayısından yararlanılabilir (Büyüköztürk, 2020). Meslekî doyumun Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yük düzeyine göre farklılaşma hâli tek yönlü varyans analizi ile analiz edilmiştir. Anova yapılmadan, öğretmenlerin Kovid-19 sürecinde algıladıkları iletişim yük düzeyleri kodlanmıştır. Kodlamada 8-18 arası puan alanlar düşük; 19-29 arası puan alanlar orta; 30-40 arası puan alanlar ise yüksek olarak nitelendirilmiştir. Anlamlılığın açığa çıkması için varyans analizi yapılmıştır. Değişkenlerin ve Kovid-19 sürecinde algıladıkları iletişim yük düzeyinin ortak etkisine bakıldığı araştırma problemlerinde ise bağımsız değişkenin tek, bağımlı değişkeninin birden çok olmasından ötürü iki yönlü varyans analizi yapılmıştır. Araştırmada değişkenlerin birbirinin yordayıcısı olup olmadığına ise basit doğrusal regresyon analizi yapılarak ulaşılmıştır.

Bulgular

Bulgular, araştırma problemine göre sıralı şekilde verilmiştir. Öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü düzeyi için ortalamaları hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yükü Düzeyi

Ölçek	N	Min.	Max.	X	SS	Düzey
İletişim Yükü Düzeyi	310	1	5	3.49	1.07	Sık sık

(1.00-1.80: Hiçbir Zaman; 1.81-2.60: Nadiren 2.61-3.40: Ara Sıra 3.41-4.20: Sık Sık; 4.21-5.00: Her Zaman)

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ortalamasının 3.49 ile sık sık derecesinde olduğu

görülmektedir. Bu durumdan öğretmenlerin algıladıkları iletişim yükünün fazla olduğu çıkarılması yapılabilir. Öğretmenlerin meslekî doyumlarının düzeyi için ortalamaları hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Meslekî Doyum Düzeyleri

Ölçek	N	Min.	Max.	X	SS	Düzye
Meslekî Doyum Düzeyi	310	1	5	3.70	1.00	Sık sık

(1.00-1.80: Hiçbir Zaman; 1.81-2.60: Nadiren 2.61-3.40: Ara Sıra 3.41-4.20: Sık Sık; 4.21-5.00: Her Zaman)

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin meslekî doyum ölçeğinden aldıkları puan ortalamasının 3.70 ile sık sık derecesinde olduğu görülmektedir. Bu durumda öğretmenlerin meslekî doyumlarının yüksek olduğu çıkarımı yapılabilir. Öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasındaki ilişkisi Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yükü ve Meslekî Doyumları Arasındaki İlişkiyi Açıklayan Pearson Korelasyon Analiz Sonucu

	Meslekî Doyum	
Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.137
	Anlamlılık Değeri (p)	0.016*
	N	310

* $p < 0.05$

Tablo 4'e göre öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ($r=0.137$) anlamlı ($p < 0.05$) bir ilişki olduğu görülmektedir. Cinsiyet gruplarında öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü düzeyleri ve meslekî doyumları arasındaki ilişkisi Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Cinsiyet Gruplarında Öğretmenlerin Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yükü Düzeyleri ve Meslekî Doyumları Arasındaki İlişkiyi Açıklayan Pearson Korelasyon Analiz Sonucu

Cinsiyet	Meslekî Doyum		
Kadın	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.055
		Anlamlılık Değeri (p)	0.430
		N	209
Erkek	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.263
		Anlamlılık Değeri (p)	0.008*
		N	101

* $p < 0.05$

Tablo 5'e göre erkek öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında pozitif yönlü düşük düzeyli ($r=0.263$) anlamlı ($p < 0.05$) pozitif bir ilişki olduğu; bayan

öğretmenlerde ise ilişkinin ihmal edilebilecek kadar düşük ve anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Medenî durum gruplarında öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yük düzeyleri ve meslekî doyumları arasındaki ilişkisi Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Medenî Durum Gruplarında Öğretmenlerin Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeyleri ve Meslekî Doyumları Arasındaki İlişkiyi Açıklayan Pearson Korelasyon Analiz Sonucu

Medenî Durum		Meslekî Doyum	
Bekar	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	-0.016
		Anlamlılık Değeri (p)	0.879
		N	98
Evli	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.189
		Anlamlılık Değeri (p)	0.006*
		N	212

* $p < 0.05$

Tablo 6'ya göre evli öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında düşük ($r=0.189$) anlamlı ($p < 0.05$) pozitif bir ilişki olduğu; bekâr öğretmenlerin ise ilişki düzeyinin negatif yönde düşük ve anlamsız olduğu görülmektedir. Okul türü gruplarında öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yük düzeyleri ve meslekî doyumları arasındaki ilişki Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Okul Türü Gruplarında Öğretmenlerin Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeyleri ve Meslekî Doyumları Arasındaki İlişkiyi Açıklayan Pearson Korelasyon Analiz Sonucu

Okul Türü		Meslekî Doyum	
Anaokulu	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	-0.156
		Anlamlılık Değeri (p)	0.403
		N	31
İlkokul	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	-0.058
		Anlamlılık Değeri (p)	0.606
		N	81
Ortaokul	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.245
		Anlamlılık Değeri (p)	0.037*
		N	73
Lise	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.192
		Anlamlılık Değeri (p)	0.032*
		N	125

* $p < 0.05$

Tablo 7 incelendiğinde anaokulu ve ilkokul kademelerinde görev yapan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında negatif yönde anlamsız ($p > 0.05$) ilişki tespit

edilmiştir. Ortaokul ve lise kademelerinde görev yapan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasındaki ilişki ise düşük ($0 < r < 0.30$) anlamlı ($p < 0.05$) pozitif yönlü olduğu görülmektedir. Çalışma yılı gruplarında öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yük düzeyleri ve meslekî doyumları arasındaki ilişki Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Çalışma Yılı Gruplarında Öğretmenlerin Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeyleri ve Meslekî Doyumları Arasındaki İlişkiyi Açıklayan Pearson Korelasyon Analiz Sonucu

Çalışma Yılı		Meslekî Doyum	
0-10	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.072
		Anlamlılık Değeri (p)	0.386
		N	148
11-20	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.180
		Anlamlılık Değeri (p)	0.110
		N	80
21 ve üzeri	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.182
		Anlamlılık Değeri (p)	0.102
		N	82

Tablo 8 incelendiğinde bütün çalışma yılı gruplarında öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında anlamsız ($p > 0.05$) ve ihmal edilebilecek düzeyde ilişki olduğu görülmektedir. Haftalık verilen ders saati gruplarında öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yük düzeyleri ve meslekî doyumları arasındaki ilişki Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Haftalık Verilen Ders Saati Gruplarında Öğretmenlerin Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeyleri ve Meslekî Doyumları Arasındaki İlişkiyi Açıklayan Pearson Korelasyon Analiz Sonucu

Haftalık Verilen Ders Saati		Meslekî Doyum	
0-18	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.055
		Anlamlılık Değeri (p)	0.544
		N	125
19-22	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.353
		Anlamlılık Değeri (p)	0.012*
		N	50
23-26	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	-0.036
		Anlamlılık Değeri (p)	0.814
		N	44
27 ve üzeri	Kovid-19 salgın sürecinde algılanan iletişim yükü	Pearson Korelasyon (r)	0.230
		Anlamlılık Değeri (p)	0.028*
		N	91

Tablo 9 incelendiğinde haftalık ders saati 0-18 arasında olan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî

doyumları arasında pozitif yönde düşük ($r=0.055$) ve anlamsız ilişki ($p>0.05$) olduğu görülmektedir. Haftalık ders saati 19-22 arasında olan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında pozitif yönde anlamlı ($p<0.05$) ve orta düzey bir ilişkinin ($r=0.353$) olduğu anlaşılmaktadır. Haftalık ders saati 23-26 arasında olan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında negatif yönde anlamsız ($p>0.05$) ve düşük ilişki ($r=0.036$) olduğu çıkarılmaktadır. Haftalık ders saati 27 saat üzerinde olan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında ise pozitif yönde düşük ($r=0.028$) ve anlamlı ($p<0.05$) olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yük düzeylerine göre meslekî doyumları arasındaki ilişki Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğretmenlerde Meslekî Doyumun Kovid-19 Salgını Bağlamında Algılanan İletişim Yük Düzeyine Göre Anova Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd.	Kareler Ortalaması	f	p	Fark
Gruplarası	232.316	2	116.158	3.312	0.031*	Orta-yüksek
Gruplariçi	10767.155	307	35.072			
Toplam	10999.471	309				

* $p<0.05$

Öğretmenlerin iletişim yük düzeyleri (Yüksek-Orta-Düşük) üç düzeye ayrılmıştır. Bu düzeyler ile meslekî doyum arasında anlamlı farklılığın olup olmadığına Anova testi ile bakılmıştır. Tablo 10'da da görüldüğü üzere Anova testi yüksek düzey grubu lehine anlamlı çıkmıştır. Öğretmenlerin iletişim yük düzeyleri ile cinsiyetlerinin ortak etkisine bağlı olarak meslekî doyumları için iki yönlü anova sonuçları Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Öğretmenlerin Meslekî Doyumlarına Cinsiyet ve Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeylerinin Ortak Etkisi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	Sd.	Kareler Ort.	F	p	Fark
Cinsiyet	177.832	2	88.916	2.566	0.079	-
* Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükü						
Hata	10536.010	304	34.658			
Toplam	1686138.000	310				

Tablo 11'e bakıldığında iki yönlü anova sonuçlarına göre cinsiyet ve Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükünün ortak etkisinin öğretmenlerin meslekî doyumları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Öğretmenlerin iletişim yük düzeyleri ile medenî durumlarının ortak etkisine bağlı olarak meslekî doyumları için iki yönlü anova sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Öğretmenlerin Meslekî Doyumlarına Medenî Hâl ve Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeylerinin Ortak Etkisi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	Sd.	Kareler Ort.	F	<i>p</i>	Fark
Medenî hâl	187.485	2	93.742	2.713	0.068	-
*Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükü						
Hata	10505.800	304	34.559			
Toplam	1686138.000	310				

Tablo 12’ye bakıldığında iki yönlü Anova sonuçlarına göre medenî hâl ve Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükünün ortak etkisinin öğretmenlerin meslekî doyumları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır. Öğretmenlerin iletişim yük düzeyleri ile okul türünün ortak etkisine bağlı olarak meslekî doyumları için iki yönlü anova sonuçları Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. Öğretmenlerin Meslekî Doyumlarına Okul Türü ve Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeylerinin Ortak Etkisi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	Sd.	Kareler Ort.	F	<i>p</i>	Fark
Okul türü	230.562	6	38.427	1.125	0.348	-
*Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükü						
Hata	10181.154	298	34.165			
Toplam	1686138.000	310				

Tablo 13’e bakıldığında iki yönlü Anova sonuçlarına göre okul türü ve Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükünün, öğretmenlerin meslekî doyumları üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olmadığı anlaşılmaktadır ($p > 0.05$). Öğretmenlerin iletişim yük düzeyleri ile kıdem süresinin ortak etkisine bağlı olarak meslekî doyumları için iki yönlü anova sonuçları Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14. Öğretmenlerin Meslekî Doyumlarına Çalışma Yılı ve Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeylerinin Ortak Etkisi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	Sd.	Kareler Ort.	F	<i>p</i>	Fark
Çalışma yılı	148.239	4	37.060	1.075	0.369	-
*Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükü						
Hata	10375.818	298	34.471			
Toplam	1686138.000	310				

Tablo 14'e bakıldığında iki yönlü Anova sonuçlarına göre çalışma yılı ve Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükünün, öğretmenlerin meslekî doyumları üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olmadığı anlaşılmaktadır ($p > 0.05$). Öğretmenlerin iletişim yük düzeyleri ile haftalık ders saatlerinin ortak etkisine bağlı olarak meslekî doyumları için iki yönlü Anova sonuçları Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15. Öğretmenlerin Meslekî Doyumlarına Haftalık Ders Saati ve Kovid-19 Salgını Bağlamında Algıladıkları İletişim Yük Düzeylerinin Ortak Etkisi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	Sd.	Kareler Ort.	F	p	Fark
Haftalık çalışma saati *Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükü	244.065	6	40.678	1.182	0.316	-
Hata	10253.919	304	34.409			
Toplam	1686138.000	310				

Tablo 15'e bakıldığında iki yönlü anova sonuçlarına göre haftalık ders saati ve Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yükünün, öğretmenlerin meslekî doyumları üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olmadığı anlaşılmaktadır ($p > 0.05$). Araştırmada son olarak Kovid-19 salgını bağlamında algılanan iletişim yükünün öğretmenlerin meslekî doyumunu nasıl yordadığına regresyon analizi ile bakılmış ve sonuçlar Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. Kovid-19 Salgını Bağlamında Algılanan İletişim Yükünün Meslekî Doyum Üzerinde Yordayıcılığına Dair Yapılan Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan Değişken	Yordayıcı Değişken	R	R ²	F	B	Beta	p
Meslekî Doyum	Algılanan İletişim Yükü	0.137	0.019	5.903	0.123	0.137	0.016*

* $p < 0.05$

Tablo 16'ya göre öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında düşük ($r = 0.137$) anlamlı ($p < 0.05$) pozitif bir ilişki olduğu görülmektedir. Böylece regresyon analizinin ilk koşulu olan iki değişken arasında ilişkinin olma koşulu sağlanmıştır. İkinci koşul olan normallik için ise serpilme diyagramına bakılmış ve doğrusal tablodan dolayı verilerin normal dağıldığı kabul edilmiştir. Tablo 16'ya göre yapılan regresyon analizinde p değeri anlamlı ($p < 0.05$) ve R² değeri .019 olduğundan Kovid-19 salgını bağlamında algılanan iletişim yükünün meslekî doyumunu yaklaşık %2 oranında açıkladığı söylenebilir.

Tartışma

Araştırmada, Kovid-19 sürecinde öğretmenlerin algıladıkları iletişim yük düzeylerinin yüksek düzey olduğu görülmüştür. Bu durum öğretmenlerin Kovid-19 sürecinde iletişim yüklerinin arttığını göstermektedir. Öğretmenlerin meslekî doyum düzeylerinin ise yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Bu durum öğretmenlerin pandemi sürecinde de mesleklerini içtenlikle ve zevk alarak icra ettiklerini göstermektedir. Alanyazın öğretmenlerin meslekî doyumunu ile ilgili birçok araştırma yer almaktadır (Alıcı ve Yalçınkaya, 2019; Duran, 2018; Erçin, 2020; İnce ve Şahin, 2016; Özdemir, 2020; Üzümcü ve Müezziz, 2018).

Çalışmada öğretmenlerin cinsiyetleri ile algıladıkları iletişim yükü ortak etki olarak ele alındığında erkekler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Üzümcü ve Müezziz (2018) araştırmasında meslekî doyumun cinsiyete göre kadın öğretmenlerin meslekî doyumlarının daha yüksek olduğunu açıklamıştır. Özdemir'in (2020) çalışmasında ise anlamlı fark olmayıp hemen hemen kadın erkek ortalamaları eşit çıkmıştır. Ayrıca Üzümcü ve Müezziz'in (2018) çalışmasında okul öncesi kurumda çalışan öğretmenlerin ortalamaları daha yüksek iken; yürütülen çalışmada anaokulu ve ilkokulda çalışan öğretmenlerin meslekî doyumları ortaokul ve liseye oranla daha yüksektir. Meslekî doyum ölçeği puanları ile medenî hâl değişkeni arasında evli olanlar lehine anlamlı bir farklılık vardır. Erçin (2020) ve Özdemir'in (2020) araştırmalarında ortaya koyduğu sonuçlar bu çalışmadaki sonuçlarla ters yönlüdür.

Araştırmada öğretmenlerin Kovid-19 sürecinde algıladıkları iletişim yükü düzeyleri ile meslekî doyumları arasındaki ilişki de incelenmiştir. Yapılan pearson korelasyon analizi ile öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında düşük, anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki saptanmıştır. İletişim insanın en temel gereksinimlerinden biridir. Ayrıca iletişim çalışanların verimi, kurumun işleyişi ve amaçlarına ulaşmasında önemli bir rol oynar (Ata ve Coşkun, 2021). Kendisini yaptığı işte rahatlıkla ifade edebilen çalışanların meslekî doyum yaşamaları muhtemeldir. Tulunay (2010) sınıf öğretmenlerinin meslekî doyumun tersi olan meslekî tükenmişlikle ile iletişim becerileri arasında ters yönlü ilişki tespit etmiştir. Arpacı (2020) lise öğrencileri ve öğretmenleri ile yaptıkları çalışmada katılımcıların iletişim algıları ile doyum düzeylerini orta düzeyde pozitif yönlü olarak belirlemiştir. Yine benzer sonuca Çelik (2019) ilkokul öğretmenleri ile yaptığı çalışmada ulaşmıştır. Öğretmenlerin iletişim becerileri ile iş

doyumları arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki ortaya koymuştur.

Öğretmenlerin, Kovid-19 sürecinde algılanan iletişim yük düzeyleri meslekî doyumlarını yordamaktadır. Ayrıca meslekî doyum üzerinde çalışma yılı, okul türü, cinsiyet, medenî hâl ve haftalık ders saati ile Kovid-19 sürecinde algıladıkları iletişim yükünün ortak etkisi görülmemiştir. Değişken gruplarında korelasyona bakıldığında ise evli öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında düşük, anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu; bekâr öğretmenlerin ise ilişki düzeyinin negatif yönde, düşük ve anlamsız olduğu görülmüştür. Maslach, Schaufeli ve Leiter (2001), bekâr olanların evlilere göre daha fazla tükenmiş olduklarını dile getirmişlerdir. Erkek öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında düşük, anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu; bayan öğretmenlerin ise ilişki düzeyinin erkek öğretmenlere göre düşük olduğu ve anlamlı ilişkinin olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum kadınların erkeklere göre daha iyi iletişim becerisine sahip olduğu (Çetinkaya, 2011; Reed, McLeod ve McAllister, 1999) için pandemi sürecinin iletişimlerinde azalmaya neden olmamasından kaynaklı olabilir. Anaokulu ve ilkokul kademelerinde görev yapan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında negatif yönde, anlamsız ve düşük ilişki olduğu görülmüştür. Ortaokul ve lise kademelerinde görev yapan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasındaki ilişki ise düşük ama anlamlı pozitif ilişki olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuç ortaokul ve lise öğretmenlerinin anaokulu ve ilkokul öğretmenlerine göre daha büyük yaş grubu öğrencilerle daha rahat ve daha kolay iletişim kurabilmelerinden kaynaklı olabilir. Bütün çalışma yılı gruplarında öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında pozitif ve anlamsız düşük ilişki görülmüştür. Haftalık ders saati 19-22 arasında olan öğretmenlerin Kovid-19 salgını bağlamında algıladıkları iletişim yükü ve meslekî doyumları arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzey bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Daha az veya daha fazla ders saatlerindeki ilişki düzeyleri daha düşük çıkmıştır. Pandemi sürecinde uzaktan eğitim yapılması daha az veya ekran başında daha çok ders saatinden ziyade ortalama ders saatlerinde ders anlatmak meslekî doyum anlamında daha etkili olmuştur diyebiliriz.

Sonuç

Sonuç olarak, pandemi sürecinde öğretmenlerin meslekî doyumları yüksek olup, Kovid-19 sürecinde artan iletişim yükleri ile meslekî doyumları arasındaki ilişki vardır. İletişim yükünün doyumlarını yordama gücü ise %2 dir. Eğitim ve öğretimin etkili bir şekilde verilebilmesinin önemli bir kolu öğretmenlerden geçmektedir. Süreç içerisinde öğretmenin maruz kaldığı iletişim yükü azaltıldığında meslekî doyum daha yüksek eğitimciler ortaya çıkacaktır. Böylece öğretim daha kaliteli ve etkili olacaktır. Kovid-19 süreci ise başlı başına stres yükü olduğundan ve süreçte öğretmenin iletişim yükü katlandığından, araştırma sonuçlarına göre içsel faktörler iyileştirilme yoluna gidilebilir. Böylece işinden doyum alan öğretmen, kişilerin topluma kazandırılmasında ve eğitiminde daha etkin rol oynayacaktır. Yürütülen araştırma sonuçları okul müdürleri ile paylaşılabilir, öğretmenlerin Kovid-19 sürecinde aşırı derecede maruz kaldığı iletişim yük olmaktan çıkarılabilir ve olumlu kurum kültürü oluşturacak faaliyetler yapılabilir.

Kaynakça

- Akkaş-Baysal, E., Yurtseven, R. ve Ocak, G. (2023). Opinions of teachers on professional loss and gains during the pandemic. *Research in Pedagogy*, 13(2), 365-379.
Doi: 10.5937/IstrPed2302365B
- Alıcı, B. ve Yalçınkaya, M. (2019). Öğretmenlerin mesleki doyum ve örgütsel bağlılık düzeylerinin iş stresi düzeylerine göre incelenmesi. *Folklor/Edebiyat*, 25(97), 239-255.
- Arpacı, Ö. (2020). Lise öğrencilerinin öğretmenlerine yönelik iletişim algılarının ve doyum düzeylerinin incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(1), 405-417.
Doi: 10.26468/trakyasobed.703717
- Aşlamacı, İ. (2017). İmam-Hatip liselerinde görev yapan öğretmenlerin mesleki doyum düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 16(31), 175-201.
Doi: 10.14395/hititilahiyat.333202
- Ata, F. ve Coşkun, Ö. F. (2021). Örgütsel iletişimde sanal dedikodunun rolü: Covid-19 salgını sürecinde akademisyenlere yönelik nitel bir uygulama. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder)*, 9(2), 817-847.
- Aytekin, H. (2018). *İnsan ilişkileri ve iletişim*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Balcı, A. (2019). *Açıklamalı eğitim yönetimi terimleri sözlüğü*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Batista, J. ve Marques, R. P. F. (2017). An overview on information and communication overload. R. P. F. Marques ve J. C. L. Batista, (Ed.), *Information and communication overload in the digital age* içinde (1-19). Herhshey: IGI Global.
Doi: 10.4018/978-1-5225-2061-0.ch001
- Biçer, M. (2013). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin mesleki*

- doyumları ile kişilik tipleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniveristesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Büyüköztürk, Ş. (2020). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (28. baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Cemaloğlu, N. ve Erdemoğlu-Şahin, D. (2007). Öğretmenlerin mesleki tükenmişlik düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2), 463-484.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/49102/626583>
- Cho, J. (2017). Communication load. C. R. Scott ve L. Lewis, (Ed.), *The international encyclopedia of organizational communication* içinde (1-8). New Jersey: John Wiley & Sons.
Doi: 10.1002/9781118955567, wbieoc033
- Çakan, B. K. (2013). *Konut sektöründe beyaz yaka çalışanların iş doyum ve duygusal zekâlarının yaşam doyumuna üzerine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çelik, S. (2019). *İlkokul öğretmenlerinin algıladıkları yönetici iletişim becerileri ile öğretmenlerin motivasyonu ve iş doyumunu arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetinkaya, Z. (2011). Türkçe öğretmen adaylarının iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 567-576.
- Dilekçi, Ü. ve Limon, İ. (2020). Covid-19 salgını bağlamında öğretmenlerin algıladıkları "aşırı iletişim yükü" düzeyi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 231-252.
- Göksu, Ö. ve Kumcağız, H. (2020). Covid-19 salgınında bireylerde algılanan stres düzeyi ve kaygı düzeyleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4), 463-479.
- Güneş, B. (2020). Psikolojik danışmanların mesleki doyum düzeylerinin incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 58-70.
- İnce, N. B. ve Şahin, A. E. (2016). Maslach Tükenmişlik Envanteri-Eğitimci Formu'nu Türkçe'ye uyarlama çalışması. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 6(2), 385-399.
Doi: 10.21031/epod.97301
- Kadioğlu, F. (2014). *Psikolojik danışmanların (rehber öğretmenlerin) mesleki doyum ile kendine saygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karaatlı, M. (2006). Verilerin düzenlenmesi ve gösterimi. Ş. Kalaycı, (Ed.), *Spss uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* içinde (1-50). Ankara: Dinamik Akademi Yayın.
- Karakuzu, S. (2013). *Denizli il merkezlerinde bulunan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri ve ortaokullarda görev yapan branş öğretmenlerinin iş doyumunun incelenmesi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kuzgun, Y., Aydemir Sevim, S. ve Hamamcı, Z. (1999). Mesleki Doyum Ölçeği'nin geliştirilmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(11), 14-18.
- Maslach, C., Schaufeli, W. B. ve Leiter, M. P. (2001). Job burnout. *Annual Review of*

- Psychology*, 52(1), 397-422.
- Özdemir, E. (2020). *Ortaokul öğretmenlerinin mesleki doyumları ile örgütsel güven arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztürk, B. ve Çetinkaya, A. (2020). Pandemi döneminde bir eğitim aracı olarak televizyon: Trt Eba Tv. *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (İNİF E-Dergi)*, 6(1), 140-162.
- Reed, V. A., McLeod, K. ve McAllister, L. (1999). Importance of selected communication skills for talking with peers and teachers: Adolescent' opinions. *Language, Speech and Hearing Services in Schools*, 30(1), 32-49.
Doi: 10.1044/0161-1461.3001.32
- Saygı, H. (2021). Covid-19 Pandemi uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 109-129.
- Sayılır, A. (2016). KKTC üniversitelerinde çalışan idari personelin hizmet içi eğitim ile mesleki doyumları arasındaki ilişki ve görüşleri. *Turkish International Journal of Special Education and Guidance ve Counseling*, 5(1), 52-60.
- Şahin, H. ve Dursun, A. (2009). Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumları: Burdur örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(18), 160-174.
- Şan, İ. (2017). Matematik dersi öğretmen rollerinin yerine getirilme düzeyine ilişkin öğrenci algıları. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 3(2), 55-65.
- Tulunay, Ö. (2010). *Sınıf öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ve örgütsel bağlılık ve örgütsel iletişim ile ilişkisi (Sivas il örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Üzümcü, B. ve Müezzın, E. E. (2018). Öğretmenlerin bilişsel esneklik ve mesleki doyum düzeyinin incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 8(1), 8-25.